

I dag

FLAKA- OG FRYSTIVIRKI VERÐA NÚ BYGD VIÐ VEÐHALDI LANDSKASSANS.

JAVNAÐARLANDSSTYRIÐ hefur á ymiskan hátt gjört tað atkomuligt hjá monnum at fáa pening til vega við veðhaldi landskassans til smærri flaka- og frystivirki eins og tað hefur givið viðmæli til eitt stórt flakavirki í Klakksvík og annað í Vestmanna.

Á teimum smærri byggunum eru longu bygd fleiri flaka- og frystivirki og onnur eru í umbúna. Hetta er fyrri ein stóran part vorðið møguligt við hjál og veðhaldi landskassans.

Landskassin eigur ikki fíggjarmegi nóg stóra at veita munandi til tey stóru flakavirkini; men har hava vit danska »Erhvervslånefondene« at leita til. Hesin

grunnur hefur áður latið stór lán til turkíhus og onnur virki.

Møguleikar eru eisini til steðar at fáa pening á annan hátt úr Danmark. Gjøgnum lógina um »Egnsudvikling«, hesa lóg, ið Viggo Kampmann, statsministari, sipaði til, tá hann umrøddi stóra útbyggingararbeiðið, ið fór og skuldi fara fram í Føroyum.

Hetta vildi verið týðningarmikið fram stig — eisini fyrri okkum um landskassin verður mentur at bera tær oktu útreiðslur, ið standast av hesum.

SOSIALURIN

RETTVISARI FÓLKAPENSJÓN

Fólkapensjónin er ikki framd í tí líki sum veruliga ætlað av javnaðarmonnum. Upprunaliga ætlanin var, at pensjónhæddin skuldi vera meðalintøkan av øllum vanligum arbeiðsinntøkum. Hetta vildi givið munandi meir enn nú.

Ein annar heldur ósosialistisk tættur í dansku lóggávuni er munurin á pensjónini í Keypmannahavn, keypstøðum og úti á landinum.

Danski javnaðarflokkurin hefur nú sett sær sum mál fyrri at beina burtur henda ójavnna, so at øll fáa fullhoga pensjón uttan mun til, hvar í landinum tey búgva.

India — á leiðini til sosialismu

Í Indíu gera teir nú nýggja 5 ára ættan — eitt stig á leiðini til sosialismu men fyrri milljónum av indarum eru ætlanir Nehrus litið verðar, veksar uppá eina framtíð, ið ikki er til. Har eru tøl, tey ikki kunnu lesa, stór orð, ð ikki røgva nógv upp í svongum búkum.

150 milliardir kr. eru settar til landbúnaðin. Ikki eitt oyra er til. Teir rokna við at fáa hetta sum gávu úr USA ella Sovjet. Eitt talandi dømi um trupul leikarnir.

...Indarnir eru í dag 430 milj. í tali, í 1966 vera teir 480 milj. í dag eru 7 milj. arbeiðsleysir, í 1966 10 milj. — hóast 5 ára ættanina.

Stórir partur av fólkinum livir eina djóratilveru: 3 ættarlið, 8—10 fólk í skitnum, heilsuskaðiligum skúrum av sekkjum, moid og blíkki — og øll skulu tey liva av eini mánaðarløn frá 30 til 70 kr.

India og Kina hava somu trupulleikar at berjast við og nú velst um, hvor skjotari kemur á mál: kommunisman í Kina ella demokratiska sosialisman í Indíu.

Á DENN MORALUR. Hin gamla konan, ið hevði sitið og lurað eftir útvarpinum og hoyrt teir spæla: fyrst eina veggjuvisu og síðan Mendelssohns bráðleypsmarsj:

— Á, neyðars ungdomur nú á døgum. Samuligari var, um teir høvdu spælt teir í umvendari raðfylgu.

PERISKT ORÐATAK: Tann tíðin, ein hugsar um, hvat ein skal siga, er tíkin þurur av tí tíðini, ein angrar, tað ein hevur sagt.

Ein fyrispurningur

Radar-málið kom á fyrsta sinni fram, meðan fólkalokksmenn høvdu meiraluta í landsstýrinum.

Eingin flokkur hefur havt so góð líkindi at lagt hetta mál fyrri veljararnar sum júst fólkalokkurin til seinasta val. Tá Dagblaðið nú kreivur val uppá hetta mál, loyvi eg mær at spyrja blaðið:

Um nakar vandi er á ferð við eini

Tað er sjálvandi torforari at siga, hvat vildi verið hent, um nakar annað var hent, enn tað, ið hendi, enn at siga, hvat er hent.

VIS ORÐ: Meinbogarnir í alheimspolitikkinum eru teir, at allir roykja friðarpipu, men eingin andar roykin niður í seg.

RETTUR OG SKYLDA. Í nýggju tjekkoslovakiska grundlógina verður sagt at øll hava rætt og skyldu til arbeiði, ið verður lonað eftir nøgd, góðsku og samfelagsligum týðningi. Somuleiðis er rætturin til ókeypis arbeiðs- og skúlaupplæring, ókeypis sjúkrahjál, friðidarløn og tryggleika í ellisárunum í grundlógini.

RADIOAKTIVITETIN NORIÐ. Japanski vísindamaðurin Hiijama sigur, at síðan 1957 er radioaktiviteturin í matvørum fýrafaldaður — frá 2,3 til 8,5 micro-microcuria. Støtt er ókin, nærri ein býr Sovjetsamveldinum.

»DAYLY HEROLD«, einasta dagblað enska arbeiðaraflokksins, hefur nú gjørt seg leyst frá TUC — samvirkandi fakfelønum, ið hava havt ræðið á tí síðan 1929; men heldur kortini áfram sum framherji sosialismurnar. Blaðið byrjaði sum verkfallsblað í 1910, vaks seg til 2 milj. eint., men hefur í seinastuni verið í afturgongd. Upplagið er nú 1½ milj. eint.

»NYHEDSBLADET«, danskt socialist ablað, sigur sína hugsan um nýtslu po-

radarstøð í dag, var hann so ikki hin sami fyrri 2 árum síðan? Hvi legði fólkalokkurin ikki málið fyrri dóm veljaranna við valið í 1958? Gladstone, gamli, mundi neyvan hildið mannagongd fólkalokksins í hesum máli havt ov mikið við »sannan« politikk at gjørt.

polit.

SOSIALISMA. Hin kendi franski statsmaðurin MENDES-FRANCE, ið nú er vorðin limur av franska javnaðarflokkinum skrivur:

»Sosialisman er nátturliga framhaldið av demokratinum, tí hon strembar eftir meira rættvissi og royur at jøvna vinningin av hini felags framleiðsluni og soleiðis eisini hini felags framleiðsluni og soleiðis eisini tí økonomiska valdinum eins og at sletta veg fyrri framburði og friði...«

AT hitt fyrsta stóra kvæð »savníð« »Corpus Carnarium Fieroensium« góvu Svend Grundtvig og Jørgen Bloch út í árunum 1871—76. Tað var 9000 blaðiður við 70.000 strofum.

AT Vágoy er 3. størsta oyggj í Føroyum. Hon er 177 kv. km. Hægstur er Árnatindur, 722 m., Trøllkonufingur 313 m. Sörvágsvatn er umleið 6 km langt, og Fjallavatn liggur 100 m omanfyrir havið.

AT í umbúnað er nýggi orðabók. Hin gamla »Føroysk-danska orðabókini« hjá

Chr. Matras og M. A. Jacobsen varð útgivin av Ríkisdegi og lögtingi í 1927—28.

AT Jørðin er 149,7 milj. km frá sólini Stytst frá sólini er Merkur, 58 milj. km og longest Pluto, 5913 km.

Menniskjan og samfelagið. Samfelagsgranskarar kunnu siga okkum, at trongd in til eitt samfelag, til felagsskap og samvirkandi stuðul gongur gjøgnum alt liv, og at tað er henda trongdin, ið hevur gjørt allan framburð møguligan. Menniskjan kann ikki hugsast uttan sum eitt lið í einum samfelag; men so velst um, hvussu vit duga at skipa hetta samfelag, annaðhvørt sum harðrent diktatur, sum økonomiskt diktatur (kapitalistiskt) ella sum eitt sosialistiskt, sosialt frælst fólkasamfelag.

Tað er harum valið stendur!

TAÐ ER VERULEIKI

AT fólkalokkurin undir krignum royndu at selja skipini út av landinum. Hetta eydnaði teimum tó ikki, fyrr enn teir sjálvur komu í landsstýrið. Tá lógust teir á at selja veiðuamboðini úr hondum fiskimanna og byrjaðu við stórtrolaranum »NOLSOYAR PALL«

litisku flokkanna av útvarpinum undir valstriðnum:

»Tað er skilaleyst, at útvarpið veitir teimum stóru og teimum heilt smáu og týðningarleysu flokkunum somu sømdir. Tað er skilaleyst — og tað er ein lygmynd uppá politiskan upplýsing.«

SKULAFRITÍÐIN. Vísindaligar kann ingar hava prógvað, at børn, orsakað av tætri longu summarfrítíðini koma heilt upp í 2 ár í afturhond. Tað eru teir visu menn, ið halda tað vera neyðugt at stytta summarfrítíðina, og bestan hug hava teir at skipa soleiðis fyrri, at

tað bert verða 5 skúladagar um vikuna — eingin skúlagangur leygdag.

»THE MISSING LINK«. Enski vísindamaðurin Sylvester Bradley sigur, at hitt »burturmista liðið« millum djórini og menniskjuni, ið vísindamenn so trúliga hava sóknast eftir, ætlandi ongatið hefur verið til. Hann heldur, at okkurt serstakt djóraslag einaferð í tíðini við snarferð hefur breitt seg um meginpartin av heiminum. Broyttingar í veðurlag og onnur náttúruávirkan hefur broytt hesi djórini so nógv, at nógvi nýggi djóraslag eru framkomin, slog ið eingin kundi hugsað sær, vóru av sama uppruna — teirra millum menniskjan.

NORÐOYA SPARIKASSI

tlf. 5043

stovnaður 1919

tlf. 5043

Sparikassin er opin kl. 10—12 og 14—16, leygdag 10—12½.

Lán verða givin móti veð í jørð og bygningum.

Renta av innskoti er 3½ % p. a. og av innskoti uppá uppsøgn 4 % p. a.

Landsgrannskoðari

Embætið sum landsgrannskoðari er leyst at søkja. Løn fyrri ein gíftan mann 19.000 kr. árliga at byrja við hækkingi til um 24.000 kr. Landsstýrið søkir um, at lønin verður hækkað til ávíkavist 21.000 kr. og 27.000 kr.

Umsóknir stílaðar til fíggjarnevndina vera at senda landsstýrinum seinast 15. november 1960.

FØROYA LANDSSTÝRI, 3. oktober 1960.